

«Тұсау кесер» жобасы (бұдан әрі – Жоба)

Жоба мақсаты: Еліміздің 5 өңірінде мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған дене шынықтыру-сауықтыру үйірмелерін (бұдан әрі - ДСҮ) ашу.

Жоба бюджеті: 37 494 066 теңге.

Қайырымдылық көмек алушылардың мақсатты тобы:

18 жасқа дейінгі мүмкіндігі шектеулі балалар.

Негіз:

Жасөспірімге (10-12-15 жас) жеткенде, ақыл-ойы сақталған балалар (көбінесе ұлдар) күйіп қалу және жаттығу терапиясының ЕДШ нұсқаушыларымен көпжылдық күнделікті жұмыс салдарынан кинезотерапиядағы оңалту талаптарын толығымен орындауды тоқтатады. Балаларда олар басқалар сияқты емес екенін және үйірмелер мен секцияларға қатыса алмайтындығын түсінудің қиын кезеңі бар. Бұл психологиялық фон депрессия мен неврозға, балаларға да, олардың туыстарына да әкелуі мүмкін. Қазақстанда балалардың осы санаты үшін үйірмелер инфрақұрылымы осы санатпен жұмыс істейтін мамандардың құзыретінің жеткіліксіздігінен не қаржылық қамтамасыз етудің жоқтығынан жеткілікті түрде қалыптастырылмаған.

2020 жылға арналған статистика деректері бойынша республикада ерекше қажеттіліктері бар 153 230 бала бар. Қазіргі уақытта мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған спорт секцияларын ашу сияқты қосымша білім беру саласында қамтамасыз ету шаралары іске асырылуда. Бірақ бейімделгіш спорттың белсенді түрлері бар спорт секцияларының бұл түрі интеллектуалды сақталған балаларға, тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларға немесе кресло-арбамен қозғалатын тірек-қимыл аппаратының мүмкіндіктері шектеулі адамдарға қолайлы. ДСК жоғарыда аталған бөлімдерде қарастырылған жүктемелерді орындай алмайтын балаларға, мүмкіндіктердің шектеулеріне байланысты өзін-өзі төмен бағалауға бейім балаларға арналған, бірақ сонымен бірге оңалту әлеуеті бар, оны күнделікті әдістермен емес, арнайы мотивациялық әдістерге сәйкес сабақтар мен жаттығулар арқылы қолдануға болады.

ДСК сабақтарының негізінде баланың оңалту әлеуетін ашудың мотивациялық әдістемесі жатыр. Сабақ «ширатып шынықтыру» (кинезотерапия) және үйлестіруді жақсартуға бағытталған жаттығулардан, аяқ-қолдардың симметриялы қозғалыстарынан, моториканы дамытудан және т. б. тұрады. Маңызды шарт бұл белсенді кинезотерапия (*командалардың өзін-өзі орындауы*), ол пассивті терапиядан гөрі тиімді (*жаттығуларды нұсқаушы орындайды, ал бала іс жүзінде күш салмайды*), көбінесе жеке жаттығулар кезінде медициналық оңалтуда қолданылады. Бұл ретте барлық балалар сабақтарға жіберу және ұсынымдар алу үшін реабилитолог, невропатолог және ортопед дәрігерлердің тексеруінен өтеді.

Жобаның қысқаша сипаттамасы:

Жоба аясында ДСК-да Қазақстан Республикасының 5 өңірінде 300 бала шұғылданады деп жоспарлануда. Сабақтарға арналған 5 залды жабдықтау қарастырылған. Жаттығулар спорттың бес түрінен өтеді: бокс, армрестлинг, карате, ауыр атлетика және «жекпе-жек». Бұл спорт түрлері осындай балаларға арнайы бейімделген. Балалар кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесі бар, сондай-ақ әдістемеге арнайы оқытылған жоғары білікті маман-реабилитологтардың қолында болады.

Бағдарламаны іске асыру бойынша серіктестер: «Жас-Жауынгер» ҚҚ

Бағдарламаны іске асыру мерзімдері мен кезендері:

2022 жылы жоба Семей, Алматы, Шымкент, Атырау, Нұр-Сұлтан қалаларында іске асырылады.